A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל.

א ציימונג וועלכע גיט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטען.

VOLUME XI No. 4326 TORONTO THURSDAY NOVEMBER 6 1924 יום ה׳ פרשה לך לך, תרפ״ה. טאראנטא, דאנערשטאג, דער 6־טער נאוועמבער, 1924. PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library

קראסין ווערט אפיציעל באשטימט אלס סאוועט־אמבאסאדאר אין פראנקרייך

אלע פארמאליטעטען פאר אפיציעלע כאציהונגען צווישן פראנקרייך און סאוועט רוסלאנד שוין אויסגעארבייט. — געוועזענער הערריאט ווערט באשטימט פאר אמבאסאדאר פון פראנקרייך אין מאסקווע.

פאריז, נאוועמבער 5.

לעאניד קראסין, דער סאוועטישער אמבאסאדאר פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטן, איז היינט אפיציעל באשטימט געווארן פאר׳ן סאוועט־אמבאסאדאר אין פראנקרייך, און דושען הארבעם, דער געוועזענער אויסלענדישער רעדאקטאר פון „טעמפס״, איז באשטימט געווארן פאר׳ן פראנצויזישן אמבאסאדאר אין מאסקווע.

די באשטימונג איז דער רעזולטאט פון די פארהאנדלונגען, וואס פרעמיער העריא אין קריסטיאן ראקאווסקי האבען די לעצטע עטליכע וואכען אנגעפיהרט ווענען דער אפיציעלער אנקניפונג פון דיפלאמאטישע באציהונגען צווישען סאוועט־רוסלאנד און פראנקרייך. אלע פארמאליטעטען זענען שוין געגעבענט געווארען, און רוסלאנד מיט פראנקרייך זענען שוין אפיציעל צווישען זיך שלום.

קריסטיאן ראקאווסקי איז דער דערווייליגער פארטרעטער פון סאוועט־רוסלאנד אין פראנקרייך. דער פראנצויזישער אמבאסאדאר איז א גרויסער מיליטערישער סטראטעגיקער, און ער האט א גרויסען נאמען אין לאנד.

ליקער־פראגע וועט אפשר איבערגעגעבען ווערען צו די בירגער אין די היינטיגע מוניציפאלע וואהלען

עס איז א שטארקע סברא, אז די דורכפיהרען א רעפערענדום וועגען דער ליקער־פראגע, וועט עס געבען די אנדערע שטעדט, וואס האבען געשטימט „נאס״, צו נאכטאן דעם ביישפיעל און איבערגעבען די פראגע צו דעם אורטייל פון די בירגער. ווי באוואוסט האט טאראנטא געשטימט „נאס״, און זי איז די ערשטע שטאדט אין דער פראווינץ צו אויפגעהמען די פראגע וועגען א ספעציעלען רעפערענדום וועגען „לאקאל אפשאן״

עס איז א שטארקע סברא, אז די דורכפיהרען א רעפערענדום וועגען דער ליקער־פראגע, וועט עס געבען די אנדערע שטעדט, וואס האבען געשטימט „נאס״, צו נאכטאן דעם ביישפיעל און איבערגעבען די פראגע צו דעם אורטייל פון די בירגער. ווי באוואוסט האט טאראנטא געשטימט „נאס״, און זי איז די ערשטע שטאדט אין דער פראווינץ צו אויפגעהמען די פראגע וועגען א ספעציעלען רעפערענדום וועגען „לאקאל אפשאן״

טשעמבערליין וועט מעגליך ווערען ענגלאנד׳ס אויסערן־מיניסטער

נעמען פון מעגליכע מיניסטערען שוין פארעפענטליכט.

לאנדאן, נאוועמבער 5.

כאטש דער פולער צעטעל פון דעם נייעם מיניסטעריום־קאבינעט וועט ערשט פארעפענטליכט ווערען מארגען, פונדעסטוועגען ווייסט מען שוין ווער עס וועט אריין אין קאבינעט. דאס איז נישט טעהר ווי א השערה. אבער עטליכע פון דיווס וועלען ווערען באראכט פאר מיניסטארען, וועלען ווארשיינליך אריין אינ׳ם קאבינעט.

ווי עס ווערט איבערגעגעבען וועט אסטין טשעמבערליין ווערען דער מיניסטער פון אויסלענדישע אנגעלעגענהייטן. סער ראבערט הארן וועט זיין דער קאנצלער. לארד קורזאן וועט באשטימט ווערען אויפ׳ן פאסט פון פרעזידענט פונ׳ם פריווי־קאנסיל. נעוויל טשעמבערליין וועט ווערען דער ארבייטס־מיניסטער, און סער דאוגלעס האג — דער אטוירני־דזשענעראל.

ענגלישע ליבעראלען קאנפערירען

לאנדאן, נאוועמבער, 5. (איטא).

היינט איז אפגעהאלטען געווארען א קאנפערענץ פון די ענגלישע ליבעראלען. דער צוזאמענקונפט איז פארגעקומען אין אסקווים׳ס הויז. די פראמינענטע סטע ליבעראלע פיהרער פון לאנד זענען אנוועזענד געווען.

די קאנפערענץ האט זיך הויפטזעכליך פארנומען מיט דער פראגע וועגען דער ווייטערדיגער טאקטיק פון דער ליבעראלער פארטיי, אלס אויסגאנג פון די אלגעמיינע וואהלען, וועלכע זענען נאוואס אפגעהאלטען געווארען און וועלכע האבען רעדוציערט די מאכט פון דער ליבעראלער פארטיי צו דער קלענסטער מדרגה.

רבנים לעבען אריין אין חרם קוכלינער „טאנע־בראט״

לובלין, נאוועמבער 5. (איטא)

די היגע רבנים האבען אריינגעלעגט אין חרם די טעגליכע אידישע ציימונג „טאגעבלאט״. די ציימונג האט אפגעדרוקט אן ארטיקעל וועגען דער פראגע פון חליצה פאר „גנוטות״. די רבנים האבען געזעהן אין דעם אן אנגריף אויף א אידישען דין, און זיי האבען אויסגעהויבען אין אלע שולען און אין אלע שטיבלאך, אז קיינער זאל ניט האבען קיין מנע־רוכשא מיט דער ציימונג.

פייערדינער צלם אין סענט קעטרין

סענט קעטרין, אנט., נאוו. 5. (איטא).

עס איז דא ערשט באקאנט געווארען די נייעס. אז א גרויסער פייערדיגער צלם איז געגעבען געווארען ארום זונטאג 8 אוהר אוועגט, און א איז אויסגעלאשען געווארען פון זיך אליין מיט צעהן מינוט שפעטער.

דער פייערדיגער ספעקטאקעל האט צוגעצייגען א גרויסען עולם נייגערינע, און דאס פייער האט זיך אנגעזעהן אויף עטליכע מייל אויסער דער שטאדט. דאס איז דאס ערשטע מאל, וואס דער בלר טיגער סימבאל פון די קלעניקעס באוויזט זיך אין סענט קעטרינער דיסטריקט.

וויל ראטעווען זיין געלט — ווערט ער פארברענט

ניוריארק, נאוועמבער, 5.

עריק פראנץ, א ווייטער וואס האט געארבייט אין סט. דזשאזעפ׳ס האספיטל, האט זיך דערמאהנט, אז ער האט אין זיינע קליידער איבערגעלאזען פינף אין צוואנציג דאלאר. דאס הויז איז געווען ארומגעגאסן אין פלאמען, און דער ווייטער איז ארויסגעגאנגען אין זיין רום, צו ראטעווען זיין געלט, און אזוי ארום איז ער פארברענט געווארען.

ארץ ישראל וועט ווערען אזוי ששחן אז די אידען דורפען ניט קענען רוהען אין גלות, זאגט דר. שמריהו לעווין

ראביי סילווערמאן גיט איבער זיאונ דערליכען איינדרוק פון זיין רייזע אין ארץ ישראל. — קרן היסוד טויער באגייסטערט פאר דער ארבי יט. — א. י. פרימאן, קרן היסוד פרע זידענט, באגריסט די טויער אין ערעפענט דעם קאמפיין.

צוואנציג מויזענט דאלאר רעזולטאט פון נעכטיגען לאנטשעאן

ארץ ישראל וואקסט און ענטוויקעלט זיך, ארץ ישראל ווערט רייכער יעדען טאג, יעדער חלוץ בדענגט לעבען אין אידישען היימלאנד. דאס אידישע לאנד וועט זיין דאס שעהנסטע פון אלע וועלט לענדער. ווען איך זאל זיין דער גרעסטער וואר קינסטלער, וואלט פאר מיר אונסעגליך געווען אייך צו דערצעהלען א טויזענט חלק פון דעם וואס עס קומט פאר אין אידישע לאנד. ארץ ישראל וועט ווערען אזוי באריהמט, אז די אידען וועלען ניט קענען איינרוהען אין גלות. איילט זיך צו און באזעצט זיך אין ארץ ישראל.

מיט די ווערטער האט דר. שמריהו לעווין, דער גרויסער ציוניסטישער אראטאר און פיהרער, אנגעהויבען זיין רעדע נעכטען אוועגט ביים לאנטשעאן אין פרימאוז קלוב, וואו עס זענען געווען פאראנאמעלט אלע ציוניסטישע פיהרער, טוער און די קרן היסוד בעאמטע.

שוין איצט זעה איך די באגייסטערונג אין גלות פאר דעם אידישען לאנד. איך לערן איצט אין גלות מעהר, ווי איך האב ווען געלערענט. און וועל צוריק פיהרען קיין ארץ ישראל אמת׳ע באגייסטערונג פון די גלות אידען צו זייערע חלוצים, די פיאנערען פון אידישען פאלק.

ארץ ישראל איז אזוי פארבונדען מיט׳ן אידישען פאלק, אז די מתים פון גלות וועלען זיך דארפען קייקלען קיין ארץ ישראל ווען משיח וועט קומען. איך בין דארום מקנא די יעניגע וועלכע באפען זיך אין צייט און ווערען ציוניסטען אין גלות, כדי זייערע נופים זאלען זיך ניט דארפען קייקלען אנטי ציוניסטען אין ארץ ישראל.

דר. לעווינ׳ס רעדע איז געווען אן אנשאצונג פון דעם אידישען אויפבוי אין ארץ ישראל, דער געווינס פון די אידען, און דער חוב פונ׳ם גלות צו ארץ ישראל.

א מייסטערהאפטע שילדערונג פון אידישען לאנד האט איבערגעגעבען ראביי דושאזעף סילווערמאן, ראבי פון עמניאל טעמפעל פון ניו־יארק, וועלכער האט לעצטענס געמאכט א רייזע איבער ארץ ישראל.

א. י. פרימאן, פרעזידענט פון קרן היסוד קאמפיין.

ראביי סילווערמאן האט אנגעפאנגען זיין רעדע מיט אן ערקלעהרונג אז ער איז גליקליך וואס ער איז געקומען צום באוואוסטזיין צו ווערען א ציוניסט. ער גלויבט אז אויב באלפור, דער ענגלישער שטאאטסמאן און די ענגלישע רעגירונג זענען נוסח צום ציוניזם, דאס מאלסט מעגען די אידען געווים זיין ציוניסטען. ער האט אבער געוואלט מיט זיינע אויגען זעהן ווי אזוי דער אידישער חלום ווערט פארווירקליכט. און — ער איז מעהר ווי איבעראשט.

מיט הערליך שעהנע פארבען האט ער געשילדערט די ארבייט פון די חלוצים. ער האט געזעהן דעם אויפבוי פון א מאדערן אידיש לאנד וואו ניט בלוים העגט בויען, נאר אידישע שכל, אידישע חכמה, אידישע גבורה ווערט פארווירקליכט צוזאמען.

ראביי סילווערמאנס רעדע איז ווירקליך געווען א מין וידו פון א איד, וועלכער האט אידען צוריק דערקענט.

א לאנג דזיעדענדיגע אוואציע האט באקומען דער פרעזידענט פון די פארנאדער ציוניסטען, און פרעזידענט פון איצטיגען קרן היסוד קאמפיין, מר. א. י. פרימאן פון אטאווא, וועלכער איז געווען דער ערשטער רעדנער ביים לאנטשעאן.

כ״ר. פרימאן האט אין קורצע ווערטער באגריסט די טאראנטאר ציוניסטען און זיי געוואונשען ערפאלג אין דער ארבייט. ער האט אויך אנגעדייטעט אז ביי אזאן איז דער ציוניזם דאס בעסטע פראפיטירענדיג געשעפט, און גערעטען קאנאדער אידען צו ווערען ציוניסטישע געשעפטסלייט.

ראביי בריקנער, דער פארזיצער דער פון אוועגט, האט געגעבען אן איבערזעהונג פון דער כאלפור דערקלעראציע ביז צום איצטיגען מאמענט. מיט גענויע ציפערען האט ער איבערגעגעבען דעם וואוקס און ענטוויקלונגס צושטאנד פון ארץ ישראל, ערקלעהרענדיג אז ער וועט שוין מעהר ניט דזיידען פון ארץ ישראל, ביז ער וועט זעלבסט באזוכען דאס לאנד און האבען מיט זיך אריינגעלע אינפארמאציע.

דר. ש. לעווין האט פארענדיגט זיין רעדע מיט אן אפיעל פאר׳ן קרן היסוד, וועלכער איז גלייך פארענטפערט געווארען מיט דער סומע פון צוואנציג טויזענט דאלאר, צווישען וועלכע עס זע־

(פארזעצונג אויף פירדיש 4)

2 פרויען ערזעהלט פון דאווערנארס פון טעקסעס און וויאמינג

איינע פון זיי האט באקומען די קו־קלוקס־קלען — איהר מאן איז פון די קלעניקעס אראפגעווארפען געווארען פון אמט. — סמיט אריין מיט א ריזיגער מערהייט. — רעפובליקאנער וועלען ניט האבען קיין גרויסע מערהייט אין דעם קאנגרעס.

גאווערנאר אל סמיט

„וויט סטאר ליין״ ווייט אויסערן־קאנגרעס אין אריכט וועגען הונגער־סטרייק

לאנדאן, נאוועמבער 5, (איטא).

די „וויט סטאר ליין״ האט היינט אפגעלייענט די קלאגען, וואס וועגען קענען איהר געמאסט אין דער פרעסע אין באציג צו דעם הונגער־סטרייק פון פליכטלינגס אין שערבורג. די פארוואלטונג פון דער שיפס־קאמפאניע זאגען, אז בלוים פיפציג מענשען האבען פארלאזען דעם האטעל, און זיי האבען דערנאך געפונען ארבייט.

ניוטאניע און פארקעלטערונג בושעווערט אין טאראנטא

אין טאראנטא בושעוועט א מילדע שפידעמיע פון ניומאניע און פארקעלטערונג, און פיעלע מענשען זענען שוין אנגעשטעקט געווארען מיט אט־די קראנקהייטען. כאטש די שפידעמיע איז נישט פון א שארפען כאראקטער, פונדעסטוועגען האט דער היגער מעדיצינע אפיסער, דר. הייסטינגס, ארויסגעלאזען א ווארנונג צו היטען זיך און נישט פארשפרייטען די חולאת צווישען דער גענזונטער באפעלקערונג.

דער מעדיצינע אפיסער ראט, אז די קראנקע זאלען זיך אויסהיטען צו קומען אין נאהענטער באריהרונג מיט זייערע ארומיגע. זיי טארען ניט שפייען אויפ׳ן דיל און דארפען זיך בכלל פיהרען סאניטאריש. אויב אימיצער האט א פארקעלטערונג, טאר ער דאס נישט פארגאכלעסיגען, און ער דארף זיך באראטען מיט א דאקטאר. אין די מעהרסטע פאלען פאלגט קרבנות נישט אזוי צוליעב דער פארם פון דער קראנקהייט, ווי צוליב דעם וואס מען פארנאכלעסיגט די קראנקהייט אין דער ערשטער מדרגה פון איהר ענטוויקלונג.

קוויבעס וועט האבען ספעציעלע „נאפע״ ריכטער

קוויבעק, נאוועמבער, 5.

דער ליקער געזעץ פון דער פראווינץ קוויבעק וועט אין נוכען אמענדירט ווערען, און א ספעציעלער פונקט וועט אריינגעשטעלט ווערען צו באשטימען ריכטער, וועלכע זאלען האבען צו טאן בלוים מיט פארברעכער, וואס ווערען געבראכט אין נעריכט אויפ׳ן גרונד פון דעם ליקער־געזעץ.

דער ליקער געזעץ פון דער פראווינץ קוויבעק, נאוועמבער, 5.

אויף דער קומענדיגער סעסיע פון דער פראווינציעלער לעגיסלאטור וועט אריינגעבראכט ווערען א פארשלאג צו מאכען אזא רעפארם אינ׳ם ליקער־געזעץ, ווייל עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז נישט אלע ריכטער זענען גוט באוואוסט אין די פארשיעדענע דעטאלען פונ׳ם ליקער־געזעץ.

שטארד וועט אפשר אריינקריגען געלט־שטראף

אויב אלעס וועט נעהן כשורה און קיין שטערונגען וועלען ניט זיין, אויפ׳ן וועג, וועט די שטארטישע פארוואלטונג אריינקריגען א שעהנע אפטיקא פון די געלט־שטראפען, וואס דאס גריכט האט ארויסגעלעגט אויף פיטער סמיט און עמיליוס דזשארזיס, וועלכע זענען פארארטיילט געווארען פאר שווינדעל.

עקספערטען האלטען איצט אין שטידירען דאס געזעץ, לויט וועלכע ביי־דיי „פיינע מענשען״ זענען פארארטיילט געווארען. דאס געלט שטראף וואס ביידע דארפען משלם זיין, דער גרייכט ביז זעקס חודערט מיליאנען דאלאר, און ס׳איז אינ׳ם געזעץ דא אן אנוועענליך, אז די שטארטישע פארוואלטונג קאן פארערען א חלק פונ׳ם געלט.

שניי־שטורם און פראסט אין דער וועסט

ווינניפעג, נאוועמבער, 5, (איטא).

א שניי־שטורם און פראסט האלט די גאנצע וועסט אין די געגעל פון אמת׳ן ווינטער. וויינפעג און ברענדאן האבען G אינטשעס שניי.

רוסישע אנווערזיטעטען האבען ביי געשלאסען ווערען צוליב אנטיסעמיטיזם

בוקארעסט, נאוועמבער 5, (איטא).

די רומענישע רעגירונג האט ארויסגעגעבען אן ערקלעהרונג, אז די אונווערזיטעטען וועלען אפשר געשלאסען ווערען.

וויל דארט קומען פאר אזאמענשטוסונגען צווישען אידישע און ניט־אידישע סטודענטען.

די אנטיסעמיטישע פראפאגאנדע איז אזוי שטארק, אז די רעגירונג וועט אפשר געצוואונגען ווערען צו פרעקלאמירען קרוגס־צושטאנד, כדי די אומרהען צו אונטערדריקען.

„לאקאל אפשאן״ אין מאסקווע

מאסקווע, נאוועמבער 5. (איטא).

לעאניד קראסין, דער סאוועטישער אמבאסאדאר פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטן, איז היינט אפיציעל באשטימט געווארען פאר׳ן סאוועט־אמבאסאדאר אין פראנקרייך, און דושען הארבעם, דער געוועזענער אויסלענדישער רעדאקטאר פון „טעמפס״, איז באשטימט געווארען פאר׳ן פראנצויזישן אמבאסאדאר אין מאסקווע.

די באשטימונג איז דער רעזולטאט פון די פארהאנדלונגען, וואס פרעמיער העריא אין קריסטיאן ראקאווסקי האבען די לעצטע עטליכע וואכען אנגעפיהרט ווענען דער אפיציעלער אנקניפונג פון דיפלאמאטישע באציהונגען צווישען סאוועט־רוסלאנד און פראנקרייך. אלע פארמאליטעטען זענען שוין געגעבענט געווארען, און רוסלאנד מיט פראנקרייך זענען שוין אפיציעל צווישען זיך שלום.

קריסטיאן ראקאווסקי איז דער דערווייליגער פארטרעטער פון סאוועט־רוסלאנד אין פראנקרייך. דער פראנצויזישער אמבאסאדאר איז א גרויסער מיליטערישער סטראטעגיקער, און ער האט א גרויסען נאמען אין לאנד.

ליטווינאָוו־פינדלעי אין ווינניפעג

ווינניפעג, נאוועמבער 5, (איטא).

אין דער ווינניפעגער ווארהייט האט ליטווינאָוו־פינדלעי אויסגעהאלטן א ווארנונג־ווארט אויף דיפלאמאטישע פראבלעמען, ווי אזוי אמעריקע האט אנגעהויבען אויפ׳ן אנגלישן אמבאסאדאר אין וואשינגטאן, ווי אזוי אמעריקע האט אנגעהויבען אויפ׳ן אנגלישן אמבאסאדאר אין מאסקווע, ווי אזוי אמעריקע האט אנגעהויבען אויפ׳ן אנגלישן אמבאסאדאר אין פאריז, ווי אזוי אמעריקע האט אנגעהויבען אויפ׳ן אנגלישן אמבאסאדאר אין ברעסלאו